

יחידה 3: "הגיע זמן הגאולה"

א. גלילות - לפרש...

1. קראי את הפסוקים הבאים מתוך חומש ויקרא (פרק י"ח):

כו ושמרתם אתם את-חקתי ואת-משפטי ולא תעשו מפל התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם .

כז כי את-כל-התועבת האלה עשו אנשי-הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ

כח ולא-תקיא הארץ אתכם בטמאתם אתה כאשר קאה את-הגוי אשר לפניכם .

לפי פסוקים אלה, מה קורה לארץ ישראל כאשר עם ישראל חוטא בחטאים חמורים?

מדוע מתרחשת הגלות?

2. קראי את המדרש הבא, והשלימי את הטבלה:

"ולא תקיא הארץ אתכם - ארץ ישראל אינה כשאר ארצות, אינה מקיימת עוברי עבירה,

משל לבן מלכים שהאכילוהו דבר שאינו עומד במעיו והוא מקיאו." (ספרא קדושים פרשה י')

משל	נמשל
בן מלכים	
שאכל דבר שאינו עומד במעיו (אוכל מקולקל)	
והוא מקיאו	

לפי המדרש, מדוע מתרחשת הגלות?

ב. האם ארץ ישראל שופרת אפונים לעם ישראל בזמן הגלות?

1. קראי את הפסוקים הבאים מתוך חומש ויקרא (פרק כ"ו):

לא ונתתי את-עריכם חרבה ושמותי את-מקדשיכם ולא ארים בריח נחמכם. לב והשמתי אני את-הארץ ושממו עליה איביכם

הישיבים בה. לג ואתכם אזור בגוים וחריקתי אחרים חרב והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה .

מה יקרה לארץ כאשר עם ישראל בגלות?

מרק טווין הסופר הנודע, מחבר "תום סויר" ו"הקלברי פיין", ביקר בארץ-ישראל ב-1867 ובעינו החדה ועטו המצליף הוא מגיש לנו תיאור נוקב של הארץ: "מבין כל הארצות המכוערות שבעולם ארץ-ישראל היא האלופה. ההרים חשופים, הגבעות קרחות, העמקים הם ישימון כעור ודל צמחייה....אף כפר אחד לא מצאנו לכל אורכו (של הירדן) למרחק 30 מייל מזה ומזה. יכול אתה לרכב 10 מייל בסביבה זו, ולא יקרו בדרכך גם עשרה אנשים. לגבי אזור זה אמורה אחת הנבואות 'והשימותי אני את הארץ... והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה'. אין איש, היכול לעמוד כאן ליד עין מלחה השוממה, ולומר, כי הנבואה לא התקיימה."

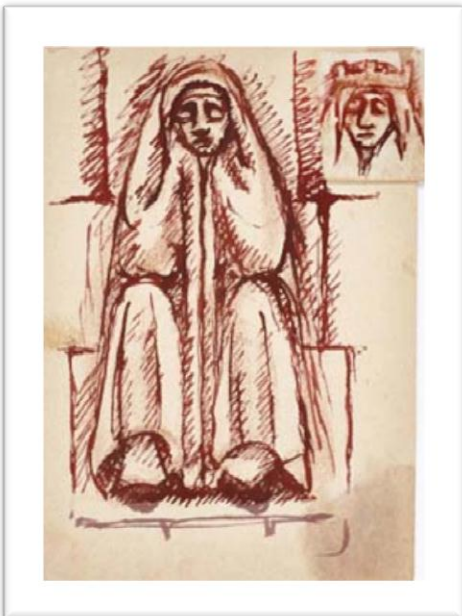
לפני כמה שנים (בערך) ביקר מרק טווין בארץ? _____

האם התיאור שלו מתאים לפסוקים שקראת מחומש ויקרא או סותר אותו? הסבירי את דעתך. _____

ג. האם עם ישראל שופר אפונים לאחר ישראל בזמן הגלות?

1. למדי את מזמור קל"ז מתהילים, היעזרי בפירוש.

תהילים קל"ז	פירוש (ע"פ מצודת דוד ומצודת ציון)
א על נְהָרוֹת, בְּבָל--שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַם-בְּכִינוֹ: בְּזִכְרֵנוּ, אֶת-צִיּוֹן.	על ערבים - על אילני ערבים שבנחל תלינו הכנורות שהיינו מנגנים בהם בבית המקדש, וכוונתם היה להעלים מן העין תוך ענפי האילנות, למען לא יראום האויב.
ב על-עַרְבִים בְּתוֹכָהּ-- תְּלִינִי, כְּנֹרֹתֵינוּ.	שובינו - מלשון שבי
ג כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ, דְּבָרֵי-שִׁיר-- וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמִיחָה: שִׁירוּ לָנוּ, מִשִּׁיר צִיּוֹן.	ותוללנו - מלשון הוללות ולעג...המהתלים והמלעיגים בנו שאלו דברי שמחה, ואמרו לנו: שירו לנו מן השיר אשר שוררתם בציון.
ד אִיךְ--נְשִׁיר אֶת-שִׁיר-ה': עַל, אֲדָמַת נֶכֶר.	איך נשיר - ...אמרנו אז בלבנו: איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר שאינו מקום המקדש? ולפי שפחדנו פן יכופו אותנו לשורר, לזה העלמנו מן העין ואמרנו שנאבדו בדרך.
ה אִם-אֶשְׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַם-- תִּשְׁכַּח יְמִינִי.	אם אשכחך - ידבר בלשון בני הגולה שיאמרו אם אשכחך ירושלים אז הימין שלי תשכח את כוחה ואת תנועתה
ו תִּדְבַק-לְשׁוֹנִי, לְחִפִּי-- אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִי: אִם-לֹא אֶעֱלֶה, אֶת-יְרוּשָׁלַם-- עַל רֹאשׁ שְׁמִחְתִּי...	אם לא אעלה את ירושלים - את זכרון אבל חורבנה אעלה להזכירו בראש כל שמחתי

פסוק א': האנשים שיצאו לגלות בבל ישבו ובכו- מדוע? _____

פסוק ב': מהי הסיבה לכך שהם תלו את הכינורות על עצי הערבה? _____

פסוק ג': מה ביקשו האויבים מהגולים? _____

פסוק ד': מדוע הגולים סירבו? _____

פסוקים ה'-ו': כתבי במילים שלך את שבועתם של הגולים. _____

2. חשבי על שלוש דרכים לפחות שבהם אנחנו זוכרים את הארץ ואת החורבן במהלך החיים (בשמחות, בבניין

בית, בתפילות...): _____

ד. האם אנחנו בדור הגאולה...?

פירוש	1. גמרא, מסכת סנהדרין, דף י"א עמוד א'
<p>קץ-גאולה מגולה-גלויה רש"י שם: כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה - אז יקרב הקץ, ואין לך קץ מגולה מזה.</p>	<p>ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר: וְאַתֶּם הָרִי יִשְׂרָאֵל, עֲנַפְכֶם תִּתְּנוּ, וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ, לְעַמֵּי יִשְׂרָאֵל: כִּי קָרְבוּ, לָבוֹא יִיחְזָקָאֵל לִי (ח')</p>

הסבירי את הביטוי "קץ מגולה":
העתיקי את הפסוק מספר יחזקאל:
מה תעשה ארץ ישראל כאשר עם ישראל יתחיל לחזור אליה?
איך נדע שהגאולה קרובה?

2. לפי מה שאת מכירה היום בארץ,
האם התקיימו דברי הנביא יחזקאל? הסבירי.

---

3. משימה:
א. מצאי באינטרנט כתבה המתארת:
הישגים מיוחדים של חקלאים בארץ.
תנובת החלב בארץ ביחס למדינות אחרות.
ענפים חקלאיים שהתפתחו במיוחד במדינת ישראל.
החקלאות בגוש קטיף לפני שפונה ואחרי הפינוי.

הסיקי מסקנה:
האם נבואת הנביא יחזקאל מתקיימת?
